

COLUMN Patricia Idsinga

Pakpapier

Ze staat voor het winkelcentrum en terwijl iedereen met grote snelheid de draaideur in en uit zoekt, probeert zij contact te maken. Contact met mij, contact met de meneer voor mij, contact met iemand. En helemaal niemand reageert. Ik hoor haar in de verte 'goedemorgen mevrouw' zeggen, maar de draaideur draait en ik ben al binnen.

Met drie treden tegelijk neem ik de roltrap naar boven. Naar één van die volgepropte winkels met prullaria. Ik loop langs de grote dozen met kleine inhoud en kan niet kiezen. Gaan we voor een adventkalender met chocolaatjes om de zak van Sint wat op te vullen, of toch een synthetisch nepkerstboompje met hysterische verlichting?

Ik pulk aan de pleister op mijn linker wijsvinger. Vanmorgen in alle haast even een surprise in elkaar gezet. Tijdens een online werkmeeting met een keukenmes een kartonnen doos wat kleiner gesneden, stiekem onder mijn bureau. Ik werd afgeleid door een collega en zag eerst het bloed en voelde toen de snee.

„Goedemiddag”, zegt de mevrouw voor het winkelcentrum als ik voor de tweede keer langs sjees. Ik zie dat ze een stapel kranten bij zich heeft. Het zal de daklozenkrant wel zijn. Ik heb geen kleingeld. Ik mompel iets terug en moet weer door. Ik moet nog lekkers halen. En dan niet een pepernootje of speculaasbrok. Nee, er komt een toren van plateautjes met op elke verdieping een ander snoepje. Dat is balen, de marsepeinen

Ze kijkt met nieuwsgierigheid en verbazing naar alles en iedereen. En vooral naar zichzelf. Patricia Idsinga uit Alkmaar heeft om de week op deze plek een column, tussen grijs en traan.. Reacties: pidsinga@gmail.com

REPORTAGE De stad autoluw, hoe doe je dat?

Delft, het Alkmaar van de toekomst

Alkmaar autoluw? Delft laat zien hoe het moet.

Delft ■ Handrem omhoog. Via de trap naar boven, uit de duisternis, het zonlicht tegemoet. De historische binnenstad begroet de bezoeker.

De stad van de bruggetjes, grachtenpanden, blauw aardewerk, van Johannes Vermeer en het graf van Willem van Oranje. Delft.

De schilderachtige straten van de oude binnenstad zijn gevuld met voetgangers en geparkeerde fietsen. Tussen het winkelend publiek verschijnt Rinske Wessels. Ze is fractievoorzitter van GroenLinks Delft. Ze doet het Alkmaar van de toekomst - Delft - uit de doeken. De binnenstad waar de voetganger de baas is, waar de auto niet welkom is.

Ze loopt vanaf de Zuidpoortgarage in een iets nieuwer gedeelte van de binnenstad richting een ouder gedeelte van binnenstad. Er is geen auto te bekennen. Dat kleine stukje roept al het gevoel op dat Delft een aantal decennia vooruit loopt. Of zit Alkmaar nog vast in de vorige eeuw?

Wessels heeft het gevoel dat haar stad al heel lang autoluw is, ruim een decennium. En het autoluwe gebied groeit. „In 2021 is zelfs besloten dat er nog een stuk bij komt”, zegt ze; het zuidwestelijke deel naast het historisch centrum.

Wieg

Alkmaar ligt nog in de wieg. De discussie over het autoluw worden komt net op gang. Het gemeentebestuur knutselt nog aan een 'mobiliteitsvisie', in de tussentijd hebben de Alkmaarse ondernemersverenigingen alvast de knuppel in het hoenderhok gegooid. Zij willen de historische binnenstad autoluw.

Beide gemeenten zijn ongeveer even groot. Alkmaar zit op ruim

110.000 inwoners. Delft op bijna 105.000. Alkmaar is de officieuze hoofdstad van de regio. Delft is de spil tussen Rotterdam, Den Haag, Gouda en Leiden.

Het zijn ambitieuze steden. Ze willen allebei met 15.000 inwoners groeien. En in beide gevallen is dat niet eenvoudig. Alkmaar mag niet buiten de stadsgrenzen bouwen, de provincie bewaakt het boerenland-schap. Ook Delft kan geen kant op. „We moeten verdichten”, zegt Wessels.

Bouwen aan water en het omtoven van bedrijventerreinen is in beide steden de oplossing. Delft bouwt aan de Schieovers, een bedrijventerrein aan water. Alkmaar tovert bedrijventerreinen als Oudorp en

„Durf uit te proberen, het hoeft niet in één keer

de Gasthuislaan. Een van de ultieme discussiepunten: Het laatste parkeerterrein binnen de grenzen van de binnenstad. „Daar wordt al dertig jaar over gediscussieerd”, geeft ze aan.

Die omgeving lijkt nog niet klaar te zijn om de parkeerplaats op te geven, volgens Wessels. Klaar om te accepteren dat met de bevolkingsgroei, verdichting van de steden en het thema klimaat er een punt komt dat de auto niet meer voor de deur kan of zelfs autobezit geheel opgeven moet worden.

Een cultuuromslag zit in het hoofd, zegt ze. Wanneer dat is even naar de parkeergarage moet lopen. Zelf heeft ze die stap ook gemaakt. Het gezin Wessels had de auto afge-reken en daarna afscheid genomen. Toen er een kind bij kwam, werd het besluit heroverwogen. De auto legde het na discussie alsnog af. Nu huurt ze gewoon een auto als ze naar haar ouders in de Achterhoek moet. „Dat is twaalf keer per jaar. Ik ben wel in het bezit van autozitjes, dat dan weer wel.”

Beweging

Ze komt aan bij de Markt van Delft. Zoals in Delft de Markt een grote rol speelt in de ruk richting autoluw, is het daar ook in Alkmaar mee begonnen. In Alkmaar bleek dat om een rukje te gaan, in Delft was het een flink ruk.

Beide steden pakten de pleinen in de jaren negentig aan. De grootste winkelstraten hebben vanaf dat moment al geen auto's meer. Alkmaar lijkt even een voorsprongje te nemen. Het Waagplein wordt in één keer leeg geveegd. Niet alle winkeliers van de Mient en Marktstraat zijn even blij, maar de acceptatie volgt. Het uitgaanscentrum is opgefrist.

Delft begint voorzichtiger met de Grote Markt. Die wordt vijftig procent auto, vijftig procent leeg. Er is

Rinske Wessels.

ROEL DIJKSTRA FOTOGRAFIE/ FOTO: FRED LIBOCHANT

Op de grens van autoluw.

op dat moment nog wel weerstand. Schijn bedriegt. Alkmaar lijkt het wel genoeg te vinden. Delft is op dat moment volop bezig met plannen om het doorgaand verkeer al uit de binnenstad te krijgen.

Veel wordt toegedicht aan de rol van GroenLinkser Rik Grashoff. Op dit moment wethouder van Tilburg, toen van Delft. In zijn missie om de stad autoluw te maken stuit hij op tegenwerking van autopartij VVD, maar ook van zijn eigen partijgenoten. Tegenstanders vrezen voor omzetverlies en het gebrek aan parkeerplekken.

Door te benadrukken dat de kwaliteit van de stad op plek één moet staan, krijgt hij de stad mee. Het verzet wordt stil, acceptatie volgt. Vanaf 2004 is de Markt leeg en de binnenstad volgt langzaam maar zeker.

Aantrekkelijk

Wessels benadrukt hoe belangrijk het was om de ondernemers mee te krijgen en blijvend te betrekken. „Die zijn hier blij mee. Hun opvatting is dat een mooie stad goed is voor het aantrekken van bezoek. Dat de stad aantrekkelijk is om in te verblijven.”

Nog wel langs de gracht parkeren.

ROEL DIJKSTRA FOTOGRAFIE/ FOTO: FRED LIBOCHANT

„Een mooie stad is goed voor het aantrekken van bezoek

worden, maar niet geparkeerd. Of andersom.

Ze komt aan bij de Molslaan. Een straat overladen met fietsen. Een stad zonder auto's staat vol met fietsen. „Vooraf in het weekeinde of woensdagmiddag, staan er overal fietsen.”

De fietsverrommeling is ook in Alkmaar bekend. Kortgeleden is het Alkmaarse treinstation opgeruimd omdat die ontplofte met tweewielers. Op de Gedepte Nieuwesloot is dit nog niet opgelost, bewoners kunnen de deur amper uit.

In Delft kan de fiets doorgaans wel geparkeerd worden. Door de afwezigheid van auto's is er plek voor fietsparkeervakken. Ook is er een aantal overdekte stallingen, en die worden wel gebruikt. In de zomer worden zelfs fietsboten ingezet.

De Markt. Het Waagplein van Delft.

ROEL DIJKSTRA FOTOGRAFIE/ FOTO: FRED LIBOCHANT